

Handläggare: Monika Lind
Telefon: 08-508 18 122

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2012-03-15

Förslag till nytt ersättningssystem inom hemtjänsten

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslaget till nytt ersättningssystem inom hemtjänsten.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Friberg
avdelningschef

Sammanfattning

Äldrenämnden har tagit fram ett nytt förslag till ersättningssystem inom hemtjänsten. Förslaget innebär att utföraren får ersättning utifrån faktiskt utförd tid hos kund i stället för som i dag indelat i ersättningsnivåer. Förvaltningen ser positivt på att systemet blir mer tydligt och rättvist, men önskar ett förtydligande av hur underleverantörers tid ska hanteras i det nya systemet. En förutsättning är att man hittar fungerande och enkla tekniska lösningar för att mäta tid och att kravet på utbildad personal förtydligas för utförare som registreras i kundvalet. Förvaltningen menar också att den föreslagna tidplanen är allt för snävt tilltagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre.

Bakgrund

Äldrenämnden har gjort en översyn av ersättningssystemet inom hemtjänsten. Ett förslag till nytt ersättningssystem har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder för yttrande senast den 23 mars 2012.

Remissen i sammanfattning

Nuvarande system

I nuvarande system får stadens hemtjänstutförare ersättning utifrån ett nivåsystem. Nivån bestäms utifrån ett beräknat antal timmar som krävs för att utföra uppdraget enligt biståndsbeslut. Det finns 17 ersättningsnivåer. Om uppdraget beräknas kräva mer än 227 timmar i månaden utgår istället timersättning till utföraren.

Utföraren ska redovisa avvikelser varje månad, det vill säga det antal timmar som av olika anledningar inte har utförts, till exempel om kunden är bortrest eller av annan anledning avböjer hjälpen. Om den redovisade avvikelserna ligger inom ramen för den beviljade insatsnivån påverkas inte ersättningen till utföraren.

Översyn av ersättningssystemet

Trots svårighet att jämföra olika kommuner visar en översyn att stadens ersättning till hemtjänstutförare är relativt låg. Stadens ersättningsmodell upplevs också som svår att förstå. Översynen är genomförd av Ramböll på uppdrag av äldrenämnden. Ramböll föreslår att staden ser över hela ersättningsmodellen för att kunna fastställa rimliga ersättningsnivåer.

Förslag till nytt ersättningssystem

Förslaget till nytt ersättningssystem baseras på antal utförda hemtjänsttimmar och inte som tidigare indelat i ersättningsnivåer baserat på insatser. Ersättningen ska sänkas om inte all beviljad tid utförs, så att ersättning bara utgår för den tid kunden faktiskt får hjälp. All kringtid – till exempel resor, dokumentation och personalmöten – ska ingå i det föreslagna timbeloppet. Därför blir det viktigt att följa upp utförda timmar hos respektive kund. För larmkunder utgår en fast ersättning per månad till utföraren.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Positivt med ett tydligt system

Förvaltningen instämmer i att ersättningssystemet behöver ses över och välkomnar ett förslag som bygger på utförd tid i stället för nivåer. Det nya systemet har

förutsättningar för att bli mer rättvist och betydligt enklare att förstå och kommunicera.

Hur ska underleverantörers tid mätas?

Det framgår inte av förslaget hur utförd tid ska mätas när utföraren anlitar underleverantörer. Den kommunala hemtjänsten i Farsta anlitar underleverantörer för till exempel städinsatser.

Felskrivning i tabell

Förvaltningen antar att uppgifterna i tabellen på sidan 6 är felskrivna. För insatser på natten antas ersättning utgå per insats till privata utförare, och inte per timme som det står i tabellen. Den fasta månadsersättningen per larmkund antas vara 137 kronor per månad till privata utförare, och inte per timme som det står i tabellen.

Ersättningsnivån behöver utvärderas

Det är svårt för förvaltningen att bedöma rimligheten i de föreslagna ersättningsnivåerna, eftersom förslaget är svårt att jämföra med nuvarande system. Det föreslagna ersättningsbeloppet per insats på natten, 178 kronor, förefaller lågt. Förvaltningen har nyligen upphandlat samma insats för 184 kronor. Det nya ersättningssystemet skulle därför inte innebära någon höjning av ersättningen för just den insatsen.

Ersättningen per utförd timme dag, kväll och helg föreslås bli 351 kronor, baserat på antagandet att 81 procent av beställd tid faktiskt kommer att utföras. (De kommuner som redan i dag tillämpar elektronisk tidsrapportering ersätter ungefär 70-75 procent av den beställda tiden enligt Rambölls beräkningar). Förvaltningen föreslår att systemet och ersättningsnivån utvärderas efter en given tid, för att säkerställa att den nya ersättningsnivån faktiskt ger den kvalitetshöjning som är syftet med förändringen.

Förvaltningen befarar att det nya systemet kommer att innebära ökade kostnader för beställarenheten. Antagandet att 81 procent av beviljad tid faktiskt utförs bygger på det nuvarande systemet, där ersättning utgår från beviljad insats. Om tid i stället registreras hos kunden finns incitament för hemtjänstpersonalen att stanna kvar i kundens hem hela den beviljade tiden, även om den beviljade insatsen är utförd. Det kan innebära ökad kvalitet för kunden, men samtidigt högre kostnader för beställarenheten jämfört med ett system baserat på utförda insatser.

Utbildningskrav i kundvalet bör förtydligas

Förvaltningen välkomnar att ersättningsnivån bygger på en relativt hög genomsnittlig månadslön för hemtjänstpersonalen. För att säkra att det verkligen höjer kvaliteten i verksamheterna förutsätter förvaltningen att tydliga och skärpta

krav på utbildad personal skrivs in i kraven för blivande utförare i Stockholms stads kundvalsmodell för hemtjänst.

Tveksam tidplan

En förutsättning för det nya systemet är att faktiskt utförd tid kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Det kräver nya tekniska lösningar och sådana tar lång tid att introducera. Erfarenheter från andra projekt i staden (Handdatorer och Nyckelfri hemtjänst) är att tidplaner ofta behöver justeras.

Det är viktigt att systemet blir så enkelt och tydligt som möjligt. För stadens egna verksamheter bör det samordnas med de handdatorer för dokumentation och kommunikation som successivt införs i verksamheterna. Hemtjänstpersonalen ska inte behöva hantera två parallella system. De privata utförarna har eventuellt liknande krav och synpunkter.

Förvaltningen föreslår att staden genomför ett pilotprojekt innan systemet införs fullt ut. Risken är annars att tidsregistreringen, som är grunden för det nya ersättningssystemet, inte kommer att fungera. Att samordna system från det stora antalet privata utförare i staden kommer också att kräva noggrann förberedelse. Ett exempel på hur svårt det är att införa ny teknik i hemtjänsten är projektet Nyckelfri hemtjänst, där tidplanen har flyttats fram flera gånger.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Äldrenämndens förslag till nytt ersättningssystem inom hemtjänsten